

מועדים התשע"ד קופסאות לאתרוג

Festivals 2013 Etrog Boxes

אלול התשע"ג • 8/2013 • 929

גובה 12.5 ס"מ, רוחב 9 ס"מ, אורך 13 ס"מ. דפנות הקופסה מעוטרת בפסוקים מן התורה, הקשורים למצוות החג ולשיבת ציון. הדופן הקדמית מעוטרת בדמות יהודי החורש את אדמתו, כסמל לרעיון הציוני של שיבת העם לארצו ולאדמתו. אוסף אלן וריבה סליפקה במוזיאון ישראל, ירושלים.

קופסה לאתרוג, אוסטריה, המאה הי"ט

כסף רקוע ומוחתם. גובה 10 ס"מ, רוחב 11 ס"מ, אורך 20 ס"מ. הקופסה כולה מעוצבת בצורת פרי האתרוג. חלקה העליון של קופסת הכסף משמש כמכסה בעל ציר. על המכסה - פרי אתרוג קטן נוסף.

מוזיאון ישראל, ירושלים. התקבל באמצעות ירס"ו, ארגון להשבת נכסי היהודים.

קופסה לאתרוג, עיראק, המאה הי"ט

כסף רקוע וחרות. גובה 10.5 ס"מ, רוחב 7.5 ס"מ, אורך 11 ס"מ. הקופסה כולה מעוצבת בצורה של ציפור, השומרת ומגינה על הפרי בדומה לציפור הדוגרת ושומרת על גוזליה. כנפיה וחלק גופה העליון משמשים מכסה לקופסה. עיטור בצורה של דג קטן מעטר את המגש התואם לקופסה.

מוזיאון ישראל, ירושלים. שאילה ארוכת-טווח מאוסף ברוולד.

העיצוב של שלושת הבולים נעשה על בסיס תצלומים של מוזיאון ישראל, ירושלים - © אלי פוזנר.

בחג הסוכות מקיימים את מצוות נטילת "ארבעת המינים", ככתוב בספר ויקרא כג, מ: "וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרֵי עֵץ הָדָר, כַּפֹּת תְּמָרִים וְעֵץ עָבֹת, וְעֵרְבֵי נַחַל, וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים". על-פי המסורת מסמל איחודם של ארבעת המינים - הלולב, ההדס, הערבה והאתרוג בידי האיש המברך - את איחודן של הקבוצות השונות בעם היהודי.

מבין ארבעת המינים הלולב הוא הגדול והבולט ביותר, ולכן הברכה על כל ארבעת המינים היא "על נטילת לולב". אך לעיקר תשומת הלב זוכה האתרוג, שהוא פרי ממשפחת פירות ההדר, הרגיש מאוד לפגיעים. כדי לקיים את המצווה כהלכתה יש לבחור את האתרוג בקפידה, שיהיה מהודר בצורתו, ובעיקר לבדוק היטב שאין בו כל כתם או פגם הפוסלים אותו לקיום המצווה.

כדי להגן על האתרוג במהלך ימי החג, ובעיקר כדי לפאר ולהדר את המצווה ככתוב: "זֶה אֵלֵי וְאֵנֹהוּ" (שמות טו, ב), נוהגים לשמור אותו באריזה או בכלי מיוחד, שבדרך-כלל כולל ריפוד רך להגנה נוספת. קיים עושר רב בסוגי המיכלים, הקעריות והקופסאות המשמשים לשמירת אתרוגים. הם מיוצרים מחומרים רבים ומגוונים, החל ממתכות פשוטות ועד למתכות יקרות, וכמו כן מסוגי עצים שונים, אריגי בד, זכוכיות, חרוזים ועוד. בדומה לכלי יודאיקה אחרים, דוגמת חנוכיות וקופסאות לבשמים, הם עשירים ומגוונים מאוד בטכניקות הייצור שלהם ובעיצובם.

שלוש הדוגמאות שנבחרו לסדרה מייצגות חלק קטן ביותר מתוך הגיוון, עושר הצורות והדמיון שהושקעו בעיצובים ובעיטורים של קופסאות לאתרוג.

קופסה לאתרוג, בצלאל ירושלים, המאה הכ'

הקופסה הוכנה ב"צלאל", בית מדרש לאמנות ולמלאכת אמנות, שפעל בירושלים בשנים 1906-1929. כסף רקוע, צרוב, עבודת פיליגראן ואבנים יקרות למחצה.

עיצוב בול, מעטפה וחותמת: אסנת אשל
Stamp, FDC & Cancellation Design:
Osnat Eshel

Festivals 2013 - Etrog Boxes

During the Sukkot festival prayers worshippers bless the "four species", as instructed in the Book of Leviticus 23:40: "On the first day you shall take the product of citron trees, branches of palm trees, boughs of leafy trees and willows of the brook, and you shall rejoice before the Lord your God seven days". According to tradition, the unification of the four species – lulav (palm frond), hadas (myrtle), arava (willow) and etrog (citron) – in the worshipper's hands symbolizes the unification of the various groups within the Jewish people.

The lulav is the largest and most prominent of the four species, thus the blessing over all four species is called "to bear the lulav". But it is the etrog, an extremely delicate citrus fruit, which garners the most attention. In order to perform the mitzvah properly the etrog must be selected very carefully, making sure that it is perfectly shaped and examining it well to ensure it has no blemishes or defects, as this would disqualify it for the purposes of fulfilling the mitzvah.

In order to protect the etrog throughout the days of the festival and especially to glorify and exalt the mitzvah, as it is written: "This is my God and I will glorify Him" (Exodus 15:2), it is customary to keep it in a special container which usually has a soft lining to provide even more protection. A plethora of different containers, bowls and boxes is used to protect etrogs. They are made from a wide and varying range of materials, from simple to precious metals, as well as various types of wood, fabric, glass, beads and more. Like other Judaica objects, such as Hanukkah lamps and spice boxes, they are rich and very diverse as far as manufacturing techniques and design.

The three examples selected for the stamp series represent a small fraction of the diversity, wealth of shapes and imagination that have gone into designing and decorating etrog boxes.

Etrog Box, Bezalel Jerusalem, 20th c.

This box was made at the Bezalel School of Arts & Crafts which operated in Jerusalem from 1906-1929. Silver, repoussé, etched, filigree work and semi-precious stones.

Dimensions (cms): 12.5H x 9W x 13L

חומת אירוע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

The side panels of the box feature verses from the Torah relating to the festival mitzvah and to the return to Zion. The front panel is ornamented with the figure of a Jewish man plowing his fields, as a symbol of the Zionist concept of bringing the Jewish people back to its country and land.

The Alan and Riva Slifka Collection in the Israel Museum, Jerusalem

Etrog Box, Austria, 19th c.

Silver, repoussé and punched.

Dimensions (cms): 10H x 11W x 20L

The box itself is shaped like an etrog fruit. The top portion of this silver box is a hinged cover which in turn is adorned with an additional small etrog.

Israel Museum, Jerusalem

Received through JRSO (Jewish Restitution Successor Organization)

Etrog Box, Iraq, 19th c.

Silver, repoussé and engraved.

Dimensions (cms): 10.5H x 7.5W x 11L

The box itself is shaped like a bird, protecting the fruit as if hatching its chicks. The wings and upper portion of the body form the cover. The matching tray is adorned with an image of a small fish.

Israel Museum, Jerusalem

Extended loan from the Baerwald Collection

All three stamp designs are based on photos by Israel Museum, Jerusalem - © Elie Posner

השירות הבולאי - טל: 076-8873933
 שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 6108401
 The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
 12 Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 6108401
 www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com

Issue:	אוגוסט 2013	הנפקה:
Stamp Size (mm):	H 30 ג / W 40 ר	מידת הבולים (מ"מ):
Plates:	919,920,921	לוחות:
Stamps per Sheet:	15	בולים בגיליון:
Tabs per Sheet:	5	שבליים בגיליון:
Method of printing:	אופסט	שיטת הדפסה:
Security mark:	מיקרוטקסט	סימון אבטחה:
Printer:	Joh. Enschede, The Netherlands	דפוס: